

УДК 371.3.65.012.32

Сав'юк Л. О., Войченко О. П.

Громадська організація "Український форум дистанційного та мобільного навчання", Івано-Франківськ, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО МАСОВИХ ВІДКРИТИХ ОН-ЛАЙН КУРСІВ

DOI: 10.14308/ite000576

Рішенням проблеми загострення міграції за кордон активної та талановитої молоді може стати її залучення до отримання безкоштовної освіти на базі вітчизняних та закордонних масових відкритих Он-Лайн курсів з професійною орієнтацією на потреби регіонального ринку праці. Головною перешкодою на цьому шляху є погана обізнаність сучасної української молоді щодо можливостей отримання таких освітніх послуг та відсутність професійного консультування. Розроблений підхід вирішення зазначеної проблеми базується на створенні регіонального, структурованого за професійними напрямками, банку даних вітчизняних та закордонних масових відкритих он-лайн курсів. Акцент робиться на потребах молоді сільських та гірських регіонів Прикарпаття. Тьюторська підтримка з боку Громадської організації щодо вибору напрямку та стратегії навчання дозволяє підвищити мотивованість молоді у отриманні професійних компетенцій та знаходженні можливостей для раціонального використання людського капіталу. Запропонований підхід проектування та практичної реалізації ДК "МООС як платформа реалізації європейської концепції освіти протягом всього життя" має більшу гнучкість і чутливість до конкретних потреб потенційних. При систематизованому процесі отримання знань та навичок використання МООС для отримання професійних компетенцій відбувається глибока соціалізація учасників навчального процесу.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології; масові відкриті он-лайн курси; регіональний ринок праці; мотивація; компетенції; дистанційне навчання, мобільне навчання

Постановка проблеми. Аналіз демографічної ситуації Прикарпатського регіону станом на кінець 2014 року показує, що кількість мешканців сільської та гірської місцевості перевищує міське населення регіону на 180 тисяч чоловік [1]. Державна міграційна служба інформує, що у 2014 року кількість прибулих осіб на територію Івано-Франківської області перевищує на 1241 чоловік кількість вибулих осіб (Табл. 1).

Однак відомо, що прибулими особами на сьогодні є переселенці зі Сходу нашої країни. Щодо осіб, які покинули Прикарпатський регіон, то це його постійні мешканці, значну частку з яких складає молодь, особливо із сільських та гірських районів. Нажаль, серед молоді поширені думки щодо необхідності переїзду до однієї з країн Західної Європи або американського континенту після отримання формальної вищої освіти. Основними мотиваційним підґрунтям такого рішення є бажання більшості сучасних молодих людей знайти для себе більш перспективну, престижну та оплачувану на більш високому рівні роботу.

У Табл. № 1 наведені вибіркові дані Головного управління статистики Івано-Франківської області щодо міграційного руху населення. З аналізу наведених даних можна отримати підтвердження того факту, що зростання кількості населення Прикарпатського регіону відбувалось за рахунок прибуття переселенців та відсутності відтоку населення

столиці Прикарпаття, яке є найбільш захищеним прошарком регіону, принаймні з точки зору можливості знайти робоче місце за своїм фахом та з умов оплати власної праці, які є прийнятними.

В той же час, кількість мешканців практично всіх районів Прикарпаття продовжує скорочуватися.

Таблиця № 1.

Міграційний рух населення Івано-Франківської області

Частина регіону	Кількість прибулих	Кількість вибулих	Міграційний приріст (скорочення)
Івано-Франківська область	15054	13813	1241
Івано-Франківськ (міськрада)	5216	3605	1611
м. Коломия	550	668	-138
Рожнятівський р-н	334	544	-210
Коломийський р-н	515	692	-177
Галицький р-н	709	822	-113
Тлумацький р-н	545	607	-62

Міграція активного населення негативно впливає на структуру регіональних ринків праці та призводить до втрати трудового капіталу.

Для кожного регіону нашої країни міграційні процеси мають своє передумови, особливості та наслідки. Однак методи і інструменти подолання критичного становища даної проблеми можуть бути побудовані на спільному фундаменті навіть для регіонів, які мають суттєві відмінності..

Шляхи вирішення проблеми. Громадська організація "Український форум дистанційного та мобільного навчання" є некомерційною, недержавною і незалежною організацією, яка створена в 2014 році групою однодумців, освітян та спеціалістів в області інформаційно-комунікаційних технологій. Основною метою Організації та її прагненням є забезпечення доступу до технологій дистанційного та мобільного навчання широких верств населення нашої країни.

У рамках реалізації проекту ЄС "Підтримка політики регіонального розвитку в Україні" 1–4 грудня 2014 року відбулися засідання груп регіональних експертів щодо напрацювання Плану реалізації на 2015 – 2017 роки стратегії розвитку Івано-Франківської області на період до 2020 року. Громадська організація "Український форум дистанційного та мобільного навчання" представила власний проект у рамках зазначеної стратегії, який стосується впровадження інноваційної моделі освітньої системи шляхом залучення молоді Прикарпаття до масових відкритих Он-Лайн курсів.

Головними цілями даного проекту є отримання молоддю Прикарпатського регіону вільного доступу до якісної і безкоштовної освіти з максимальною орієнтацією на потреби регіонального ринку праці та підвищення її мотивації у надбанні професійних навиків, необхідних для успішної професійної діяльності у межах свого регіону.

Особливий акцент при розробці концепції проекту робиться на потреби молодого прошарку населення, що постійно проживає у сільських та гірських районах Івано-Франківської області.

Ідея проекту викликала жваву дискусію експертів на регіональному рівні. Більшість схиляється до того, що реалізація проекту сприятиме розвитку регіонів України та зміцненню їх трудового капіталу, причому при мінімальних витратах на реалізацію проекту та в стислі терміни.

Слід відмітити, що трудова міграція мешканців Прикарпаття має власні особливості та об'єктивні передумови для її активізації:

1. Висока питома вага сільського населення та мешканців гірських регіонів у Прикарпатському регіоні.
2. Вищі показники безробіття та кількості претендентів на одне робоче місце у сільських та гірських районах області.
3. Низький рівень заробітної плати членів більшості сімей Прикарпатського регіону.
4. Наявність попиту на трудові ресурси за межами Івано-Франківської області, особливо у колишніх країнах СНД та країнах Східної Європи.
5. Особливе географічне положення Прикарпаття та налагоджене транспортне сполучення з країнами - реципієнтами.
6. Багаторічний досвід населення Прикарпаття у значних перевагах працевлаштування за межами кордонів України.

Отже, було проведено дослідження глобального ринку праці, щоб усвідомити та довести наявність реальної та розумної альтернативи і засобу запобігання масової міграції за кордон не лише молоді Прикарпаття.

За результатами дослідження ми визначили з таким інструментом – глобальний тренд віддаленої професійної діяльності працездатного населення багатьох країн, особливо країн Східної Європи.

Віддалена робота професіоналів характеризується наступними потенційними можливостями:

1. Можливість отримання заробітної плати на рівні розвинутих країн світу, тому що замовниками (бенефіціарами) дистанційних професійних послуг, зазвичай є представники успішних країн.
2. При дистанційній професійній діяльності не відбувається зміни місця постійного проживання робітника.
3. Зароблені кошти залишаються у регіоні проживання робітника, тим самим стимулюючи його економічний розвиток.

На сучасному етапі розвитку та світової інтеграції глобального ринку праці найбільш популярними є наступні сфери віддаленої професійної діяльності:

1. Дизайн, в тому числі WEB – орієнтований, та створення різних вмілів рекламної продукції.
2. Контент-менеджмент, наповнення, оновлення та адміністрування WEB – сайтів.
3. Робота з цифровими медіа, що включає обробку та монтаж аудіо та відео контенту.
4. Приватне консультування з широкого кола питань – від правового консультування, обміну досвідом до побутових проблем, наприклад таких, як вирощування квітів, овочів, догляд за домашніми тваринами та інше.
5. Залучення до популяризації та реклами переваг регіонального туристичного комплексу.

Таким чином, ми бачимо один з перспективних напрямів діяльності нашої організації у наданні молоді Прикарпаття знань щодо можливості професійної діяльності на регіональному та глобальному ринках праці.

Інструментальні засоби вирішення проблеми. Наша організація пропонує для вирішення проблем розвитку регіональних ринків праці використання технології МООС (Massive Open Online Courses, МООС).

За визначенням вільної енциклопедії Вікіпедії та більш фундаментальних інформаційно-наукових джерел МВОК, – це курси з масовою інтерактивною участю та доступом через глобальну мережу Internet [2, 3].

У сучасному світі сформувалась та стрімко розвивається освітня індустрія і МООС являють собою одну із найбільш молодих галузей даної індустрії, яка стрімко розвивається і вже має свою достатньо цікаву історію. Ця історія розпочалася у 2008 році, коли канадські дослідники С. Даунс і Д. Сіменс відкрили Он-лайн курс, присвячений конективізму в навчанні та формуванню зв'язаних знань, безкоштовний та відкритий для всіх бажаючих. На курс підписались більше 2 000 чоловік.

З тих пір до галузі МООС долучились такі відомі ВНЗ, як Гарвард, Стенфорд, Масачусетський технологічний інститут, які збирають на свої курси вже мільйони бажаючих. Даний тренд підхоплюють все більше країн та університетів світу, створюючи платформи для МООС у Європі, Азії, та Австралії. Відомі в області дистанційного навчання та інновацій у педагогіці українські вчені активно долучились до технології МООС та перейшли до їх практичної реалізації. Так, професор Харківського національного університету "Харківський політехнічний інститут", завідуючий Проблемної лабораторії дистанційного навчання Кухаренко В.М. разом із своїми колегами починаючи із 2009 року проводить відкриті ДК, як для вчителів і школярів, так і для досвідчених у питаннях дистанційного навчання спеціалістів.

У своїх роботах [4, 5] Кухаренко В.М. вказує, що, на жаль, такі актуальні курси як "Основи дистанційного навчання", "Технології проектування дистанційного курсу", "Практикум тьютора" не набули ознак масовості. Причину цього автор пов'язує з відсутністю знань та навиків у області хмарних технологій та інструментів соціальних комунікацій.

Головними платформами МООС в США на сьогоднішній день є Coursera, Udacity, Edx. Хоча авторами даних проектів є визначені університети, доступ до них залишається вільним та безкоштовним як для слухачів, так і для спеціалістів з викладання різноманітних дисциплін.

Університети розміщують на даних платформах власні освітні ресурси, як для просування самореклами, так і для залучення потенційних студентів.

Останнім часом поширюється думка, що такий вид навчання сприяє стрімкому підвищенню грамотності країни, а тим самим створює передумови стратегічному розвитку її людського та економічного капіталу. При цьому за якістю представлених навчальних матеріалів (контенту) та методикою викладання МООС не поступаються своїм платним аналогам.

Статистика свідчить, що найбільш популярна платформа МООС Coursera на сьогодні має більше 11 млн. користувачів, 977 дистанційних курсів (ДК) і 116 наукових партнерів, платформа Udacity – 1.5 млн. користувачів та 38 ДК, платформа Edx – 3 млн. користувачів і більше 300 ДК.

Якщо спробувати зайти на сайт з будь-яких зазначених платформ, то можна побачити інтерактивну статистику кількості слухачів на запропонованих курсах, яка зростає дуже швидко. При цьому важливо зрозуміти, що перелік платформ розвитку МООС на зазначених не закінчується.

2012 рік був визначений роком МООС в США, а 2013 рік став роком МООС в Європі, де зараз працюють такі признані платформи, як NerSity та Open Coourse World з пропозиціями навчання основам статистики, комп'ютерним наукам, бізнес-менеджменту та юриспруденції.

Європейська Комісія представила інструмент, за допомогою якого можна оцінити, скільки відкритих Он-Лайн курсів і нових освітніх організацій з'являється щомісяця. "Табло відкритої освіти" – це чотири вкладки: дві карти і два графіка, за допомогою яких дуже зручно слідкувати за статистикою європейської освіти. На картах вказується розподіл МООС на різні теми по країнах.

Так, в новому році в Європі з'явилося вже 72 нових Он - Лайн курси. На Рис.1 можна побачити скільки всього на даний момент (станом на 06.03.2015 р.) налічується МООС в Європі з розподілом по різних країнам [6].

Картина розподілу, на жаль, є не втішною для країн Східної Європи, в тому числі і для України.

У найближчій перспективі створення власної платформи МООС у нашій країні є досить складним питанням, але долучитися до світової освітньої скарбниці може кожен молодий українець, якщо йому вчасно надати необхідну інформаційну підтримку, та, у разі потреби, методичну допомогу.

На жаль, у даний момент можна констатувати, що системна робота у цьому напрямі практично або взагалі не проводиться.

Рис. 1. Кількість МООС з розподілом по країнам Європи.

Якщо перейти на вкладку порівняння кількості дистанційних курсів на платформі МООС по країнам світу, то можна побачити, що станом на 03.06.2015 року загальна кількість МООС у всьому світі дорівнює 4.277 навчальних одиниць, при цьому на країни Європи припадає 1.139 дистанційних курсів (Рис. 2).

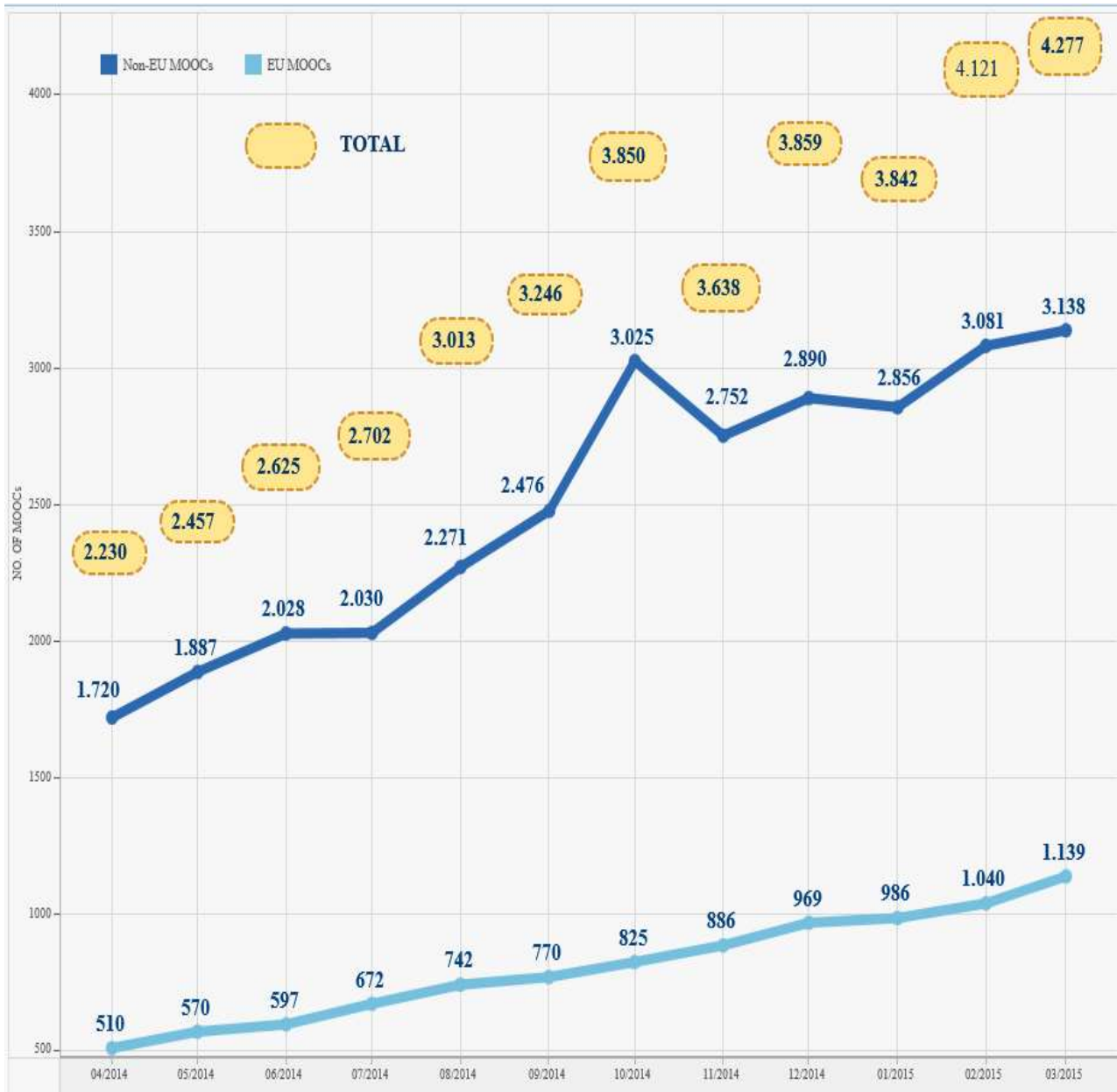

Рис. 2. Динаміка впровадження MOOC по країнам світу станом на 06.03.2015 р.

Це вже не перший подібний проект з вивчення освіти від Європейської Комісії. На сьогодні працює агрегатор всіх Он-лайн курсів, регулярно оприлюднюються змістовні доповіді про різні аспекти впливів MOOC на професійну освіту у сфері інформаційних технологій, розроблений єдиний атестат для учасників дистанційних курсів на платформі MOOC [6].

Однак, слід усвідомити, що кожна із платформ розміщення MOOC має свою специфіку реєстрації, організації процесу навчання і взаємодії студентів з викладачами та з іншими слухачами. Розрізняються також види сертифікаційних документів та низки вимог для їх отримання. Таким чином, умови зарахування, навчання, підтвердження закінчення MOOC мають багато нюансів, про які, на жаль, наша обдарована молодь навіть на здогадується або не володіє даним питанням на відповідному рівні.

Отже, ми виходимо на необхідність вирішення складної та актуальної зараз проблеми – в Україні ніхто не навчає молодь розумінню специфічних моментів освіти на платформі MOOC.

Науковці по всьому світу досліджують особливості структури, функціональні можливості та проектні підходи до створення та використання МООС [7, 8]. Увібравши у себе усі найкращі риси дистанційної освіти, креативних, інноваційних педагогічних теорій, МООС перетворились у досконалий інструмент освіти протягом всього життя для широких верст населення нашої планети, хоча і не можуть виступати повним аналогом академічної університетської освіти.

Проектування навчальної моделі освітнього середовища

У блозі російської компанії Лекторіум, піонера у області індустрії МООС [9], зазначено, що сьогодні з'являються нові підходи до форматів МООС. Згідно констатації самого С. Даунса всі сучасні МООС можна поділити на два види – xMOOC і cMOOC.

Концепція xMOOC, у склад якого входять аудіо і відео лекції, інтерактивні тести, засоби комунікації з тьютором та іншими студентами у форматах форумів, чатів, аудіо- та відео конференцій найбільш ефективно адаптується під структуру класичного відкритого Он-лайн курсу, орієнтується на традиційний академічний підхід і підтримується більшістю університетів.

Це пов'язано з тим, що студенти повинні дотримуватись жорстких часових рамок виконання поставлених завдань, у іншому випадку вони можуть бути відраховані з своїх Он-лайн курсів.

На відміну від МООС першого типу, cMOOC будуються на основі принципів соціального колективізму і теорії зв'язаних знань (connective knowledge), засновані на навчанні мотивованих груп осіб, що пов'язані мережею між собою та організаторами курсів у пошуках знань та однодумців, що, в свою чергу, сприяє розвитку різноманітних дисциплінарних сфер.

Принциповою особливістю даного типу МООС є відсутність значних сум фінансування та підтримки державними установами. Їх організацією займається група ентузіастів, що всіляко розділяють і підтримують ідеї акумуляції та розповсюдження знань на основі зацікавленості людей зі всього світу.

Достатньо складно передбачити, яким саме шляхом піде найближчим часом технологія МООС, кожна з концепцій має своїх прихильників і противників. Так, наприклад, відомий дослідник в галузі освіти, професіонал у сфері технологій підтримки навчання, автор багатьох книжок по використанню МООС Джонатан Хабер стає на сторону професора Кухаренко В.М., доводячи факти неефективності навчання на курсах cMOOC при отриманні професійної освіти [10].

Однак слід звернути увагу на те, що більшість платформ xMOOC сьогодні прикладають максимум зусиль для того, щоб зробити свої курси більш чутливими до потреб аудиторії. Прикладом таких зусиль є система взаємної оцінки (краудсорсінг) робіт студентів на основі еталонів викладача, який нещодавно запровадила платформа Coursera.

В той же час, технологія cMOOC продовжує стрімко розвиватися у напрямку покращення достовірності навчальної інформації.

На нашу думку, найближчим часом може відбутися об'єднання двох технологій в одну концепцію xcMOOC, яка поєднає їх найкращі риси та позбудеться недоліків, що притаманні кожному окремому типу курсів.

На превеликий жаль, не можна стверджувати, що про індустрію МООС відомо широким верстам українського населення, нема підстав робити висновки про те, що представники нашого соціуму масово користуються освітніми послугами даного рівня. Керівництвом ГО УФДМН з власної ініціативи проводились приватні опитування молодих людей (віком від 18 до 25 років) на предмет їх обізнаності про існування та можливості навчання на курсах рівня МООС.

На превеликий жаль майже всі із респондентів були просто здивовані самим фактом існування МООС, проявляли зацікавленість в отриманні додаткової інформації, та демонстрували велике бажання стати учасником ДК по надбанню навичок проходження навчання у структурі МООС.

Радою ГО УФДМН розпочата робота по анкетуванню мешканців Прикарпатського регіону щодо доцільності розробки ДК, робоча назва якого "МООС як платформа реалізації європейської концепції освіти на протязі всього життя".

Пропонується інноваційний підхід проектування та пілотного впровадження даного ДК у вигляді двонаправленої комбінованої моделі, яку можна назвати хсМООС. Ідея створення курсу типу хсМООС полягає у наступному.

Перша частина курсу, яка присвячена набуттю знань та компетенції у напрямку розуміння концепції МООС та особливостям навчання та діяльності у їх структурі проходить у вигляді відео та аудіо лекцій, інтерактивного тестування, комунікаційного спілкування, тобто на основі моделі х-МООС.

Учасники курсу, які успішно закінчили дану частину ДК і підтвердили свої знання та компетенції переходять до навчання у другій частині ДК на платформі сМООС.

Друга частина ДК передбачає колективне створення бази даних існуючих сМООС та хМООС, творчий аналіз предметних областей обраних курсів, переваг і недоліків у їх організації, відгуків випускників таких курсів.

Як результат, буде створено згідно філософії і практики соціального колективізму соціальний продукт (артефакт), яким зможуть користуватися і який зможуть розширювати і удосконалювати майбутні мотивовані суб'єкти.

Інформаційно-функціональна схема запропонованого освітнього проекту представлена на рис. 3.

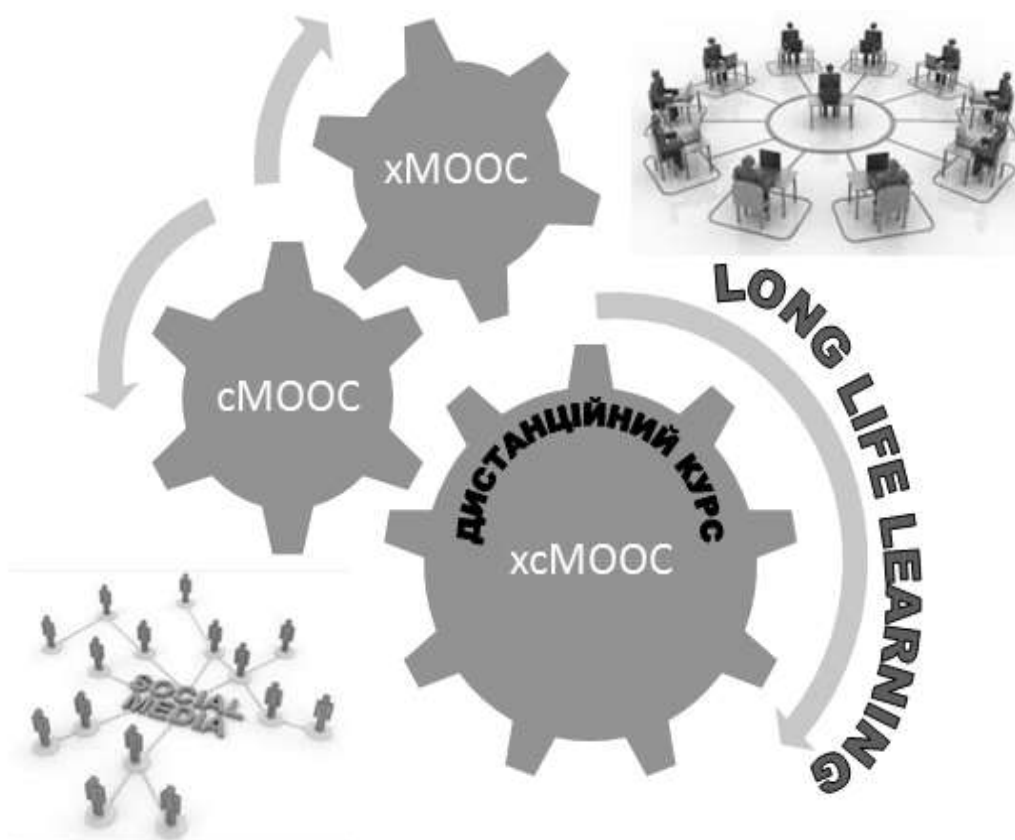

Рис. 3. Інформаційно – функціональна схема проекту дистанційного курсу.

Слід відмітити, що запропонований підхід у мініатюрі був ініційований прихильниками переваг сМООС, успішно пройшов попередню апробацію та дістав своїх прихильників за кордоном.

У серпні 2012 року М. Lugton, молодий аматор інновацій в області освітніх технологій, у власному блозі [11] оприлюднив порівняльний аналіз можливостей та структурної організації xMOOC та cMOOC і розгорнув дискусію серед широких верств користувачів мережі Інтернет з пропозицією наповнювати створену ним базу даних існуючих cMOOC з їх детальним описом.

Необхідно сказати, що на час початку даної ініціативи М. Lugton провів апробацію власного навчання у структурі двох ДК з основ комп'ютерних наук на платформі всесвітньо відомої системи Coursera, організованих Стенфордським університетом. Дані ДК були організовані по типу xMOOC і М. Lugton не був від них у великому захваті.

На початку у базу даних М. Lugton заніс два курси типу cMOOC, але пройшло не багато часу і база збільшилась у десятки разів завдяки ініціативної позиції прихильників його ідеї.

Практична реалізація проекту

У межах майбутнього проекту буде реалізовано низку практичних заходів:

1. Створення регіонального порталу підтримки навчання молоді на платформі МВОК, на якому буде розміщена динамічна база даних існуючих ДК з орієнтацією на потреби регіонального ринку праці.
2. Створення власних ДК, направлених на ліквідацію необізнаності молоді щодо призначення та особливостей навчання в структурі MOOC.
3. Проведення серії Он-лайн трансляцій, консультацій, тренінгів і вебінарів по даній проблемній тематиці.
4. Створення в соціальних мережах спільноти зацікавленої молоді для обміну досвідом навчання на платформі MOOC, що дозволить збільшити кількість потенційних учасників проекту.
5. Враховуючи зростаючу популярність мобільних пристроїв у колі української молоді, додатково організувати дистанційне навчання основам використання MOOC з підтримкою мобільних технологій. В даному випадку, частину найбільш оперативної інформації слухач ДК може отримувати через свій пристрій без необхідності доступу до стаціонарного комп'ютера або ноутбука. Для реалізації даного підходу пропонується поєднання інноваційної технології підкастів та гнучкі інтерфейси ДК, розроблені для використання на мобільних пристроях.

Чому ми впевнені у своїх можливостях успішно сприяти виробленню швидкого та ефективного рішення даної задачі, яка на перший погляд здається складною з технічної точки зору та доволі амбітною?

Тому, що ми маємо достатній професійний досвід у використанні можливостей системи управління процесом дистанційного навчання LMS Moodle (Learning Management System Module Objective Oriental Distance Learning Education), як версій 1.x, так і останніх версій 2.x. Ми долучились до проведення низки міжнародних конференцій, національних семінарів та наукових заходів:

1. Дев'ятої міжнародної конференції "Нові інформаційні технології в освіті для всіх" (ITEA-2014).
2. Міжнародної конференції "Інноваційний розвиток суспільства за умов кроскультурних взаємодій".
3. III Всеукраїнського семінару "Сучасні інформаційні технології в дистанційній освіті".
4. Науково-методичних семінарів "Впровадження андрогогічної моделі навчання" та "Впровадження інноваційних методів навчання в освіту дорослих. Виклики та основні аспекти навчання дорослих в рамках концепції Long Life Learning (LLL)", що проходив на базі Івано – Франківського Обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.
5. Форумі "Європейський Союз – Україна: освіта дорослих".

Враховуючи складну економічну та політичну ситуацію у нашій країні, нашим громадським обов'язком є популяризація цих ідей і пошук партнерів як в Україні, так і за її межами, для втілення спільними зусиллями даного проекту у життя в найближчій перспективі.

Економічні аспекти реалізації проекту.

Попередній розрахунок економічної ефективності запропонованого рішення можна провести, виходячи з аналізу доступної у Інтернеті інформації щодо вартості освітніх послуг та деяких загальних міркувань.

При врахуванні середньої ціни академічних курсів підвищення грамотності, наприклад, комп'ютерної, яка коливається на регіональному ринку освітніх послуг у межах 600 – 900 грн. за 30 годин навчання у класній кімнаті, можна провести обґрунтовану попередню оцінку економічних переваг використання платформи МООС.

Ціна навчання 200 слухачів на зазначених курсах протягом року складає 1 млн. 440 тис грн. Затрати на таке навчання при використанні платформи МВОК обійдеться приблизно у 14 разів дешевше.

Отже, у результаті отримуємо, що в разі використання запропонованого підходу економія коштів складає 93%.

При цьому часові витрати на організацію навчання максимально скорочуються. Жодна з інших технологій не в змозі забезпечити такої економії фінансових ресурсів та настільки високої ефективності організації навчального процесу при залученні широкого кола слухачів.

Висновки.

Назріла гостра необхідність залучення Української молоді до навчання на платформі МООС. Громадські ініціативи нашої країни, спеціалісти в області інформаційно-комунікаційних технологій, досвідчені педагоги повинні взяти на себе відповідальність за майбутнє нашої нації та забезпечити широкі можливості для професійного зростання молоді України.

Це дозволить зупинити або суттєво пригальмувати процеси стрімких втрат трудового капіталу країни та сформує передумови пропорційного і оптимального розвитку національного ринку праці з обов'язковим урахуванням рис, специфічних для кожного регіону.

Запропонований підхід проектування та практичної реалізації ДК "МООС як платформа реалізації європейської концепції освіти на протязі всього життя" має більшу гнучкість і чутливість до конкретних потреб потенційних користувачів освітніх послуг з різних верств населення.

При систематизованому процесі отримання знань та навичок використання МООС для отримання професійних компетенцій, соціалізація учасників навчального процесу відбувається на більш глибокому рівні, формуються горизонтальні мережі професійних зв'язків.

Даний підхід потребує пілотного впровадження та змістовних досліджень на етапі апробації, оскільки вид остаточної моделі навчання у структурі курсу суттєво залежить від потреб регіонального ринку праці та від економічного і політичного розвитку нашої країни у цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головне управління статистики Івано-Франківської області. Міграційний рух населення за 2014 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.ifstat.gov.ua/>
2. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. Масові відкриті он – лайн курси [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://uk.wikipedia.org/wiki/Масові_відкриті_онлайн-курси
3. Освіта.ua. Глосарій. Масові он-лайн-курси (МООС, Massive Open Online Courses) [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://osvita.ua/abroad/glossary/37358/>
4. Кухаренко В. М. Відкриті дистанційні курси у Moodle [Електронний ресурс] // Матеріали Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції "Теорія і практика використання

- системи управління навчанням Moodle". – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://2013.moodle moot.in.ua/course/view.php?id=65&lang=ru>
5. Кухаренко В. М. Роль массовых открытых дистанционных курсов [Электронный ресурс] / Владимир Миколайович Кухаренко // Матеріали 22-ої Міжнародної науково-практичної конференції "Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я". – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/MicroCAD/2014/S14/p70-p70.pdf>.
 6. В Европе оценили динамику открытого образования [Электронный ресурс]. – http://openeducationeuropa.eu/en/open_education_scoreboard
 7. Ноздрин Л., Мельник Н. Особливості проектів масових відкритих дистанційних курсів (МООС) [Электронный ресурс]. – Режим доступу http://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=31fV-C4AAAAJ&citation_for_view=31fV-C4AAAAJ:3fE2CSJrl8C
 8. Steven Mintz. The Future of MOOCs [Электронный ресурс] / Steven Mintz // Inside Higher Ed – Режим доступу до ресурсу: <https://www.insidehighered.com/blogs/higher-ed-beta/future-moocs>.
 9. Два мира, два Шапиро: xMOOC и cMOOC [Электронный ресурс] // Компания "Лекториум". – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://habrahabr.ru/company/lektorium/blog/223607/%5D/>
 10. Haber J. xMOOC vs. cMOOC [Электронный ресурс] / Jonathan Haber. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://degreeoffreedom.org/xmooc-vs-cmooc/>
 11. What is a MOOC? What are the different types of MOOC? xMOOCs and cMOOCs [Электронный ресурс]. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://reflectionsandcontemplations.wordpress.com/2012/08/23/what-is-a-mooc-what-are-the-different-types-of-mooc-xmoocs-and-cmoocs/>.

Стаття надійшла до редакції 11.03.16

Larisa Savyuk, Oleksiy Voychenko

Ukrainian Forum for Distance and Mobile Learning, Ivano-Frankivsk, Ukraine

IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE EDUCATIONAL SYSTEM THROUGH ENGAGING YOUTH TO MASSIVE OPEN ON-LINE COURSES

Analysis of demographics and migrations on the example of Prykarpattia region demonstrates a worsening of the active and talented youth migration abroad problem. The solution may be to attract young people to receive a free education on the basis of domestic and foreign massive open online courses with a professional focus on the needs of the regional labor market. The main obstacle is the poor awareness of modern Ukrainian youth about opportunities for such educational services. At the moment, counseling youth on massive open online courses is practically non-existent. In this paper we propose an approach, that should help to solve this problem. The proposed approach is based on the establishment of a regional data bank of domestic and foreign massive open online courses structured by a professional orientation. The focus is on the needs of young people in rural and mountain regions. Tutoring support from the social organization to choose the directions and learning strategies may increase the motivation of young people to obtain professional competencies and finding opportunities for the rational use of their human capital on the regional labor market.

Keywords: information and communication technologies; massive open online courses; regional labor market; motivation; competence; distance learning course;

Савюк Л. А., Войченко А. П.

Украинский форум дистанционного и мобильного обучения, Ивано-Франковск, Украина

РЕАЛИЗАЦИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ЧЕРЕЗ ПРИВЛЕЧЕНИЕ МОЛОДЕЖИ К МАССОВЫМ ОТКРЫТЫМ ОН-ЛАЙН КУРСАМ

Анализ демографической ситуации и миграций на примере Прикарпаття позволяет сделать вывод об обострении проблемы миграции за границу активной и талантливой

молодежи. Решением проблемы может стать привлечение такой молодежи к получению бесплатного образования на базе отечественных и зарубежных массовых открытых онлайн курсов с профессиональной ориентацией на потребности регионального рынка труда. Главным препятствием на этом пути является плохая осведомленность современной украинской молодежи о возможностях получения таких образовательных услуг. На данный момент консультирования молодежи по вопросам массовых открытых онлайн курсов практически не ведется. В работе предлагается подход, использование которого должно позволить решить эту проблему. Предложенный подход базируется на создании регионального, структурированного по профессиональным направлениям, банка данных отечественных и зарубежных массовых открытых онлайн курсов. Акцент делается на потребностях молодежи сельских и горных регионов. Тьюторская поддержка со стороны общественной организации по выбору направления и стратегии обучения позволяет повысить мотивацию молодежи в получении профессиональных компетенций и нахождении возможностей для рационального использования человеческого капитала на региональном рынке труда.

Ключевые слова: информационные и коммуникационные технологии; массивные открытые онлайн-курсы; региональный рынок труда; мотивация; компетентность; курс дистанционного обучения